

**M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (NEW COURSE)
PSYCHOLOGICAL TESTING (CORE/ELECTIVE)**

Time: 2:30 Hours**Marks:70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૦૧

- પ્રશ્ન.૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- (1) મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણ (Psychological Testing) નો અર્થ, સ્વરૂપ અને વ્યાખ્યા સમજાવો.
 - (2) મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણની સ્ટાન્ડર્ડાઇઝેશન (Standardization) ના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
 - (3) મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણના ઉપયોગો અને દુરુપયોગ (Misuses) વિશે ચર્ચા કરો અને દુરુપયોગ ટાળવા માટે લેવાતા પગલાં (Safeguards) સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- (1) પેપર-પેન્સિલ ટેસ્ટ (Paper-Pencil Test) અને પરફોર્મન્સ ટેસ્ટ (Performance Test) વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો અને ઉદાહરણ આપો.
 - (2) સ્ટાન્ડર્ડાઇઝડ ટેસ્ટ (Standardized Test) ની વિશ્વસનીયતા (Reliability) અને યથાર્થતા (Validity) વ્યાખ્યાયિત કરો.
 - (3) માનાંક સંદર્ભ કસોટી અને મૂલક સંદર્ભ કસોટી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો અને ઉદાહરણ આપો.
- પ્રશ્ન.૨(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૫)
- (1) મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણ (Psychological Testing) ને તમારી પોતાની ભાષામાં વ્યાખ્યાયિત કરો.
 - (2) મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણના કોઈ બે પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે જણાવો.
 - (3) સારા મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણની કોઈ બે લાક્ષણિકતાઓ લખો.
 - (4) સ્ટાન્ડર્ડાઇઝડ પરીક્ષણ (Standardized Test) ના સંદર્ભમાં વિશ્વસનીયતા (Reliability) શું છે?
 - (5) માન્યતા (Validity) શું છે અને મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણમાં તે કેમ મહત્વપૂર્ણ છે?

વિભાગ-૦૨

- પ્રશ્ન.૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- (1) બુદ્ધિ (Intelligence), સિદ્ધિ (Achievement) અને અભિયોગ્યતા (Aptitude) ની સંકલ્પના સમજાવો.
 - (2) વ્યક્તિત્વ (Personality) માપવાના વિવિધ ઉપાયો પર ચર્ચા કરો.
 - (3) કુડર (Kuder) અને સ્ટ્રોંગ (Strong) ની રસ સંશોધની (Interest Inventories) ના ઉપયોગ વિશે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૪(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- (1) વ્યવસાયિક પરિસ્થિતિઓમાં બુદ્ધિ, સિદ્ધિ અને અભિયોગ્યતા પરીક્ષાઓના ઉપયોગ પર ચર્ચા કરો.
 - (2) વલણ માપદંડ (Attitude Scale) બનાવવાની વિવિધ પદ્ધતિઓના લાભો અને મર્યાદાઓ સમજાવો.
 - (3) વલણ માપદંડ બનાવવાની પદ્ધતિ તરીકે લીકર્ટ (Likert) પદ્ધતિનું વર્ણન કરો.

- પ્રશ્ન.૪(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૫)
- (1) બુદ્ધિ (Intelligence) ની તમારી ભાષામાં વ્યાખ્યા આપો.
 - (2) વ્યક્તિગત બુદ્ધિ પરીક્ષણ (Individual Test) અને જૂથ બુદ્ધિ પરીક્ષણ (Group Test) વચ્ચે શું તફાવત છે?
 - (3) DAT અને GATB અપ્ટિટ્યુડ ટેસ્ટના સંપૂર્ણ નામ લખો.
 - (4) રસ (Interest) અને અપ્ટિટ્યુડ (Aptitude) વચ્ચે શું સંબંધ છે?
 - (5) વલણ (Attitude) માપવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતી કોઈ બે પદ્ધતિઓ લખો.

English Version

Section-01

- Que.1 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)
- (1) Explain the meaning, nature, and definition of psychological testing.
 - (2) Discuss the steps involved in the standardization of a psychological test.
 - (3) Discuss the uses and misuses of psychological tests and the safeguards to avoid misuse.
- Que.2(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)
- (1) Differentiate between paper-pencil vs. performance tests with examples.
 - (2) Define reliability and validity of a standardized test.
 - (3) Differentiate between norm-referenced vs. criterion-referenced tests with examples.
- Que.2(B) Give answer the following five questions in short (05)
- (1) Define psychological testing in your own words.
 - (2) Mention any two types of psychological tests with examples.
 - (3) Write any two characteristics of a good psychological test.
 - (4) What is reliability in the context of a standardized test?
 - (5) What is validity, and why is it important in psychological testing?

Section-02

- Que.3 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)
- (1) Explain the concept of intelligence, achievement, and aptitude.
 - (2) Discuss the methods of measuring personality.
 - (3) Discuss the use of Kuder's and Strong's interest inventories.
- Que.4(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)
- (1) Discuss the uses of intelligence, achievement, and aptitude tests in vocational settings.
 - (2) Explain the advantages and limitations of the methods of constructing attitude scales.
 - (3) Describe is Likert method as Methods of constructing attitude scales
- Que.4(B) Give answer the following five questions in short (05)
- (1) Define intelligence in your own words.
 - (2) What is the difference between individual and group intelligence tests?
 - (3) Write the full form of DAT and GATB aptitude tests.
 - (4) What is the relationship between interest and aptitude?
 - (5) Name any two methods used to measure attitude.
